

Zdravi grad Poreč dr. Nino Basanić je napisao: "Gradskoj je vladi dana Noina barka zdravlja za 21. stoljeće. Što će u nju ukrcati i koliko je podupirati u Scilama i Haribdama koje mora proći do kraja drugog tisućljeća, ostaje da se vidi."

Danas znamo da je u nju ukrcano mnogo, ponuđeni su joj resursi ovoga grada u prostoru, financijskim sredstvima i, što je najvažnije, u ljudima koji su znali njeno kormilo usmjeriti tako da i trinaest godina nakon što je zaplovila drži zacrtani pravac, odolijeva nepogodama i osigurava bolju kvalitetu života građanima ovoga grada.

ZDRAVI GRAD u Poreču predstavlja jedno od najuspješnijih nastojanja da se ujedinenim snagama na lokalnoj razini (političari, stručnjaci, građani) kontinuirano podiže kvaliteta života građana u zajednici.

Nataša Basanić Čuš, prof. psihologije, koordinatorka projekta Zdravi grad Poreč
fond-zdravi-grad@pu.t-com.hr

"Tolerirajmo različitosti – Moj prijatelj u invalidskim kolicima"

Sciljem unapređivanja odnosa i stupnja tolerancije te razvijanja pozitivnih stavova djece predškolskog uzrasta i učenika prema djeci s poteškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, Interesna grupa građana za podršku osobama s invaliditetom, u okviru projekta *Rijeka – Zdravi grad* pokrenula je 2001. godine

projekt tolerancije pod nazivom "Tolerirajmo različitosti – Moj prijatelj u invalidskim kolicima". Zadatak je projekta bio ispitati i unaprijediti stavove djece predškolskog uzrasta i učenika osnovnih i srednjih škola prema osobama s invaliditetom, te utvrditi razlikuju li se i na koji način stavovi djece i učenika aktivno uključenih u projekt *Rije-*

ka – Zdravi grad, od stavova djece i učenika koja nisu obuhvaćena projektom. Prve je godine projekta istraživanje provedeno u OŠ Gornja Vežica, godine 2005. u Centru za odgoj i obrazovanje, a 2006. u Ekonomskoj školi Mije Mirkovića u Rijeci. Ukupno je sudjelovalo 300 ispitanika.

U eksperimentalnoj grupi ispitanika bila su djeca i učenici koji aktivno sudjeluju u projektu, iz Centra za predškolski odgoj Maestral i učenici OŠ Podmurvice, iz trećih, četvrtih, sedmih i osmih razreda, a kontrolna je grupa djece/učenika izvan projekta bila iz CPO Zamet, te učenici OŠ Kantrida.

Pomoću anketnog upitnika i intervjua, te individualnim i grupnim radom s djecom/učenicima dobiveni su očekivani rezultati koji su potvrdili više pozitivnih stavova, veći stupanj tolerancije i daleko razvijeniju svijest prema djeci s poteškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom kod ispitanika eksperimentalne grupe, što se može objasniti prvenstveno nizom zajedničkih edukativnih akcija, programa, manifestacija i sadržaja vezanih za djecu s poteškoćama u razvoju, te boljom informiranošću u cjelini o postojanju udruga koje okupljaju osobe s urođenim ili stečenim invaliditetom, gostovanjima u institucijama koje okupljaju djecu s poteškoćama u razvoju i sličnim aktivnostima.

Projekt je 2001. godine uključio, s ciljem međusobne i neposredne komunikacije, i

djecu s poteškoćama u razvoju, učenike OŠ Gornja Vežica, starosne dobi od sedme do petnaeste godine. Po provedenom projektu pripremljeno je zajedničko cjelodnevno druženje, u obliku "okruglog stola" čiji su učesnici bila djeca, i priredbe učenika OŠ Gornja Vežica pod nazivom "Reumatični kišobran".

Projekt je nastavljen 2005. godine, u suradnji s djecom/učenicima CPO Krnjevo i OŠ Srdoči, kao eksperimentalnom grupom i OŠ Turnić te CPO Đurđice, kao kontrolnom grupom, s ukupno 300 ispitanika.

U provedbu projekta/istraživanja aktivno su bili uključeni i vijećnici Gradskog vijeća učenika *Rijeka – Zdravi grad*. Neposredna komunikacija ostvarena je sa šticienicima Centra za odgoj i obrazovanje, starosne dobi od osme do dvadeset i prve godine, u sklopu organiziranih radionica, sportskih natjecanja i drugih aktivnosti. Uspoređujući rezultate iz 2001. godine s rezultatima projekta/istraživanja iz 2005. godine, bilježimo značajan porast, u pozitivnom smislu, i humaniji odnos prema osobama s invaliditetom, odnosno djeci s poteškoćama u razvoju.

Odboru za zdravstvo i socijalnu skrb Gradskog vijeća učenika *Rijeka – Zdravi grad* predložena je 2006. godine tema tolerancije "Sukladan život u zajednici", koja ujedno postaje i zadatkom riječkoga Gradskog vijeća učenika unutar Parlamenta mladih Republike Hrvatske.

U projekt se, uz članove Poglavarstva učenika i učenike/vijećnike, uključuju djeca s poteškoćama u razvoju u dobi od petnaest do devetnaest godina, učenici Posebnog odjeljenja Ekonomske škole Mije Mirkovića u Rijeci. Istaknut je niz ciljeva, a među njima su podizanje razine svijesti o djeci s poteškoćama u razvoju, odnosno osoba s invaliditetom, unapređenje kulture življenja u duhu suradnje i tolerancije, potreba neposrednih kontakata, upoznavanje i bolje razumijevanje problematike djece s poteškoćama u razvoju te osoba s invaliditetom i razvitak humanih odnosa u društvu. Projektom su postavljeni zadaci ispitivanja stavova učenika, uspostavljanja komunikacije i aktivnog uključivanja u zajednicu djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom. Ciljevi i zadaci ostvareni su metodom individualnog i grupnog rada, te pomoću anketnog upitnika, intervjua i radionica. Uključena je populacija učenika sedmih i osmih razreda osnovne škole, odnosno od prvog do četvrtog razreda srednje škole, a uzorak su činili učenici škola koje su uključene u Gradsko vijeće i Poglavarstvo učenika *Rijeka – Zdravi grad*. U projektu su sudjelovale osnovne škole Centar (gradska škola), Srdoči (prigradska škola) i Dolac (dvojezična škola), te srednje škole Prva riječka hrvatska gimnazija, Prva sušačka hrvatska gimnazija, Ekonomska škola Mije Mirkovića, Trgovačka i tekstilna škola, Tehnička škola za strojarstvo i brodogradnju, kao četverogodišnje strukovne

škole, odnosno umjetnička Škola za primijenjenu umjetnost i trogodišnja Graditeljska škola za industriju i obrt. Anketirano je 312 učenika, od toga 62 učenika osnovnih škola i 250 učenika srednjih škola.

Iz odgovora koji pokazuju stavove i informiranost učenika vezano za djecu s poteškoćama u razvoju/osobe s invaliditetom vidi se da 65,4% učenika poznaje ili je u posrednom ili neposrednom kontaktu s osobom s invaliditetom/djetetom s poteškoćama u razvoju, 61,5% učenika izrazilo je želju za međusobnim druženjem s takvom osobom, poput zajedničkih izlazaka u kafić ili disco, a 43,2% učenika posjetilo je neku od ustanova, odnosno udruga koje okupljaju osobe s urođenim ili stečenim invaliditetom. Spremnost na volontiranje u udrugama koje okupljaju osobe s urođenim ili stečenim invaliditetom iskazalo je 51% učenika srednjih škola.

Intervjuirani su i učenici Ekonomske škole Mije Mirkovića, Posebnog odjeljenja u kojem je uz petnaest redovitih učenika i sedam učenika integriranih u redovnu nastavu. Intervju su proveli vijećnici/učenici te škole. Zaključno su istaknute potrebe za rješavanjem uočenih problema, poput otvaranja Posebnih odjeljenja i u ostalim srednjim školama, kao veće mogućnosti odabira budućeg zanimanja jer školu pohađaju u najvećem broju učenici oboljeli od dječje i cerebralne paralize te distrofije, zatim povećanja broja kombi vozila za organizirani prijevoz osoba s invaliditetom, što bi omogućilo uključivanje učenika Posebnog odjeljenja u veći broj različitih aktivnosti te povećanje broja prilagođenih školskih sanitarnih prostora potrebama osoba s invaliditetom i pomoć medicinske sestre koja bi im bila na raspolaganju, jer im sada pomoć pružaju profesori i ročnici, što u nekim situacijama,

poput odlaska u toalet, stvara nelagodu. Realizacija navedenih prijedloga je u tijeku. Predloženo je i aktivno uključivanje u projekte s mladima, a to je u okviru projekta *Rijeka – Zdravi grad* rezultiralo uključivanjem u Festival stvaralaštva i postignuća osoba s invaliditetom, koji se već četvrtu godinu održava u Rijeci, povodom 3. prosinca, Međunarodnog dana osoba s invaliditetom (pa je tako 2006. godine prijavljeno više od 180 sudionika), kao i aktivnim uključivanjem u rad Odbora za zdravstvo i socijalnu skrb Gradskog vijeća učenika *Rijeka – Zdravi grad* i osnivanjem Debatnoga kluba *Rijeka – Zdravi grad*, u listopadu 2006. godine, te upoznavanje i sustavno osmišljavanje aktivnosti s članovima Udruge studenata s invaliditetom Grada Rijeke, koji su se prema planiranom nastavku uključili u projekt početkom školske godine 2006/2007.

Upravo tim aktivnostima, u sklopu kojih planiramo i ostale, ostvarit ćemo dio onoga što su naši sudionici projekta, djeca/učenici s poteškoćama u razvoju prioritetno istaknuli, odnosno ono što ujedno i čini ciljeve i zadatke projekta "Tolerirajmo različitosti – Sukladan život u zajednici".

Medijska prezentacija projekta "Tolerirajmo različitosti – Sukladan život u zajednici", u nazočnosti učenika Posebnog odjeljenja i učenika integriranih u nastavu Ekonomske škole Mije Mirkovića u Rijeci, održana je u sklopu Svečane sjednice u Gradskoj vijećnici Grada Rijeke, povodom Dana zdravih gradova, 19. svibnja 2006. godine, a u radu sjednice sudjelovali su i članovi Poglavarstva Grada Rijeke i gradonačelnik, mr. sc. Vojko Obersnel.

Voditeljica projekta

mr. sc. Irena Deže Starčević, prof.
irena.starcevic@rijeka.hr